

13

Col·lecció poesia de paper

Margalida Pons

849.915

PON

Margalida Pons

Col·lecció poesia de paper

13

Palma 1992

Universitat de les
Illes Balears

Servei de Biblioteca i
Documentació
Edifici Ramon Llull

X-51017574X

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

5100369584

R. 86320

© de l'edició: Caixa de Balears "Sa Nostra" i Universitat de les Illes Balears, 1992

© del text: Margalida Pons, 1992

Il·lustracions: Jaume Falconer

Edició: Universitat de les Illes Balears

Servei de Publicacions.

Campus de la UIB.

Cas Jai. Cra. de Valldemossa, km 7.5.

07071 Palma.

Disseny de la col·lecció: Jaume Falconer

Impressió: IMPRESRÀPID, C/ Barón Santa María del Sepulcro Palma.

DL: PM 327-92

MARGALIDA PONS: Palma (1966) ha publicat els llibres de poemes *Sis bronzes grisos d'alba* (Premi Salvador Espriu, 1985), *Les aus* (Premi Ciutat de Palma, 1987) i en edició restringida *Traç* (1987).

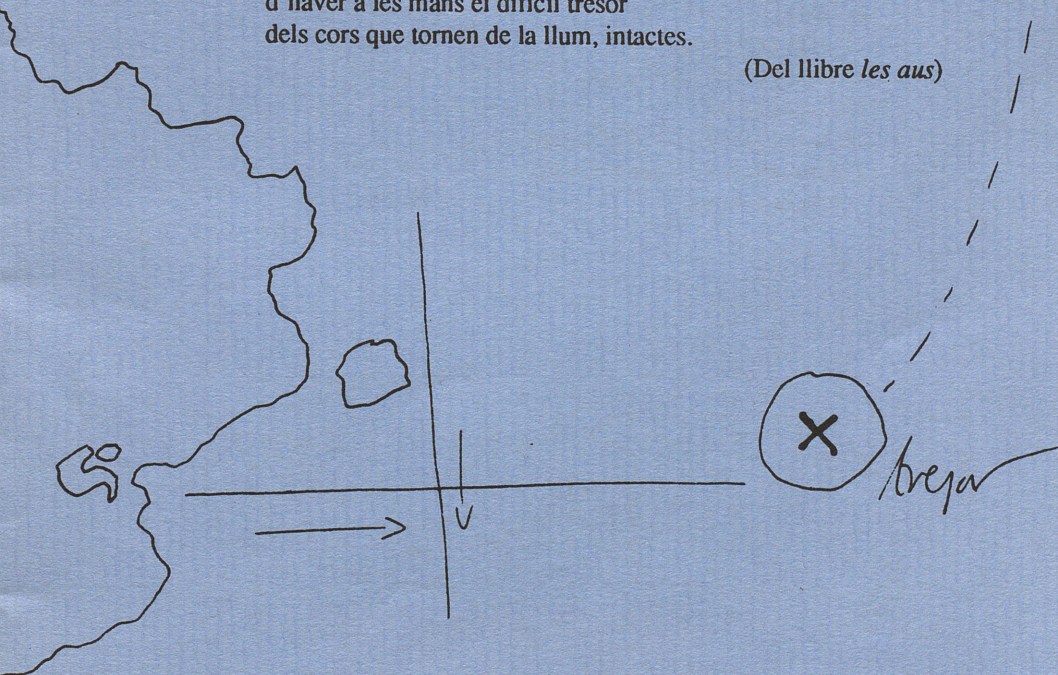
Ha exercit la crítica literària en diferents diaris i revistes de Mallorca i del Principat. Actualment viu a Barcelona, on, a més de preparar un estudi sobre la literatura dels anys cinquanta coordina les publicacions de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

E L TRESOR

UN bosc antic o els abismes del mar
acolliren la càrrega
secreta del vaixell, aquell daurat
vi reposant dins àmfores d'argila.
Més tard, tot fou colgat per l'arena i el llot
a l'avenc on moria,
rogenc, el sol.

I, dolç, el vi roman,
només perquè
un dia arribi aquell que es meravelli
d'haver a les mans el difícil tresor
dels cors que tornen de la llum, intactes.

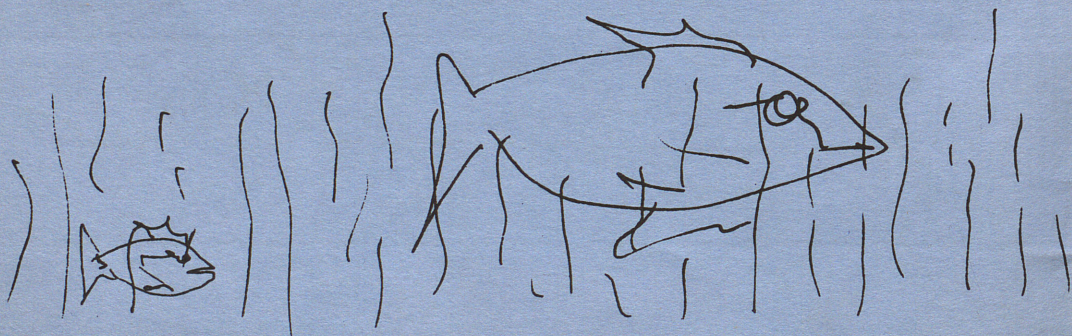
(Del llibre *les aus*)

L'AQUARI

D'AQUEST que pugen
cercant la llum al rastre
de les esferes d'aire
sóc missatge i esclau:
mira els seus ulls que veuen
mig món d'un sol llambrec,
pensa el seu son
que a la mort diu germana.
Sense enemics travessen,
horitzontals, el petit mar:
a una banda el blau mur, la falsa costa,
a l'altra
el vidre que conté
les mans planes de l'home.
No naufraguem
en les quietes aigües de l'aquari.
Fugim, ara; aquí s'atura el vent
i calla la tempesta.

(Del llibre *les aus*)

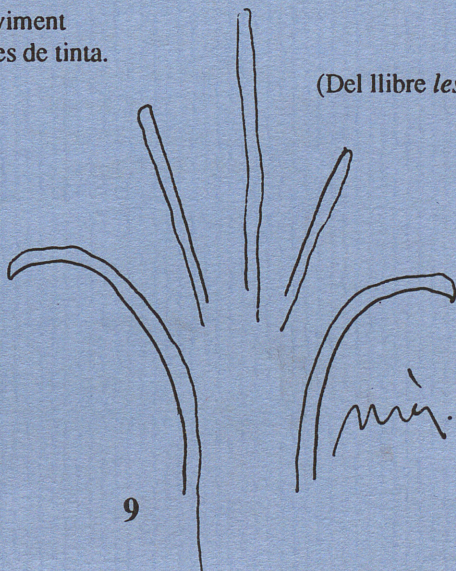
T HE LADY OF THE LAKE

DE dits llarguíssims
i ungles de foc, la mà
alçà l'espasa des del fons del llac.
Al prim canell, voltat d'ones concèntriques,
Artur veié les venes dibuixar-se
com pàl·lids joncs
i imaginà la sang, corrent avall
del braç vers la invisible
espatlla.

La força que no es mou, guarda la vida
o ret el cansament la voluntat?
Ara que baixa el sol
els ulls damunt la terra,
quin home ha vist més món,
qui erra o qui roman?

El rei deixà l'arnès
arran de l'aigua
i escoltà el moviment
dels grans arbres de tinta.

(Del llibre *les aus*)

D E LA NATURA

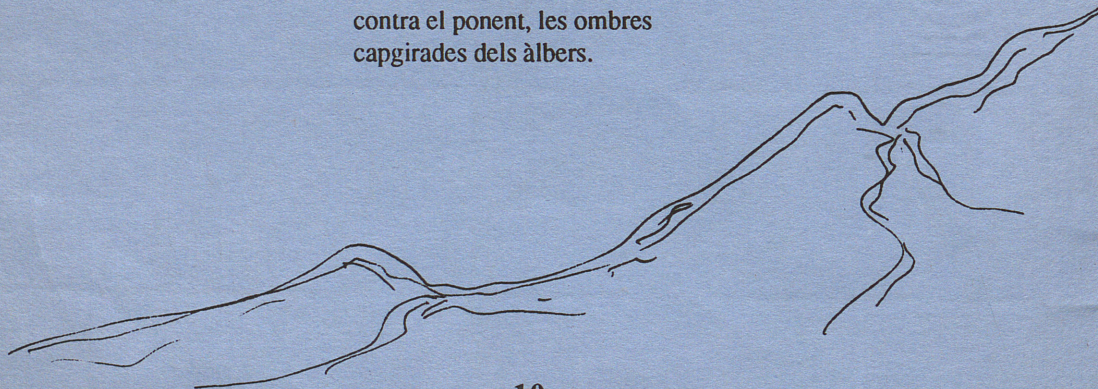
I

*"I, d'altra banda, si la lluna mateixa
brilla amb un esclat propi, ¿per què
no podria esllangui-se en una deter-
minada part de l'univers, mentre tra-
vessa regions hostils a les seves prò-
pies llums?"*

COM el marbrista
què, sol a la pedrera,
amb l'escarpra treballa
la roca inerta
ets, ho maldestra,
que amb dur coltell osques l'ambrat
anell solar.

Car lluny, sense defensa,
t'immoles a qui et féu
gràvida llum entre les coses vives,
clara presència en l'oblit dels morts.

Avui he vist volar les aus
contra el ponent, les ombres
capgirades dels àlbers.

II. MAR NEGRA

"Que l'èter, en efecte, por fluir amb regularitat i amb un delit uniforme, ens ho demostra el Pontos, un mar que s'escola segons un corrent immutable, conservant sempre la mateixa regularitat en el seu curs."

He tremolat sentint
els corrents que m'envolten,
les aigües somes renovant la sal
de cambres closes,
la claror degotant a poc a poc
als estimballs.
He begut foc, he ofert el meu tresor,
galant, a l'oceà,
he occit els peixos que la nit,
amb inútil somrís, em reclamava.

P'rò a la fondària,
on no se'm du cap força
i on la vida
és un record al desert de la pedra,
m'he mantingut clavat amb ulls immòbils,
sols escoltant els polzes insistents
sota el gran cor del mar,
l'obscur batec que amb veu sense ressons
fa estremir-se la terra.

(Del llibre *les aus*)

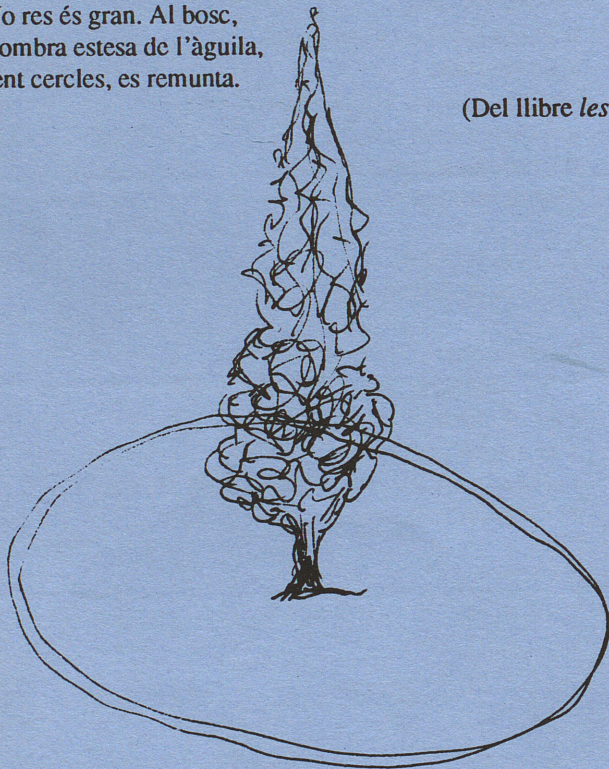

L

A MORT DE PROCRIS

HE travessat en neta matinada
els palaus de l'aurora,
on sis anys vaig romandre
mirant la terra des d'un fràgil pont.
Digues, quin mal
amic ens oferí la copa
del beure amarg?
No res és gran. Al bosc,
l'ombra estesa de l'àguila,
fent cercles, es remunta.

(Del llibre *les aus*)

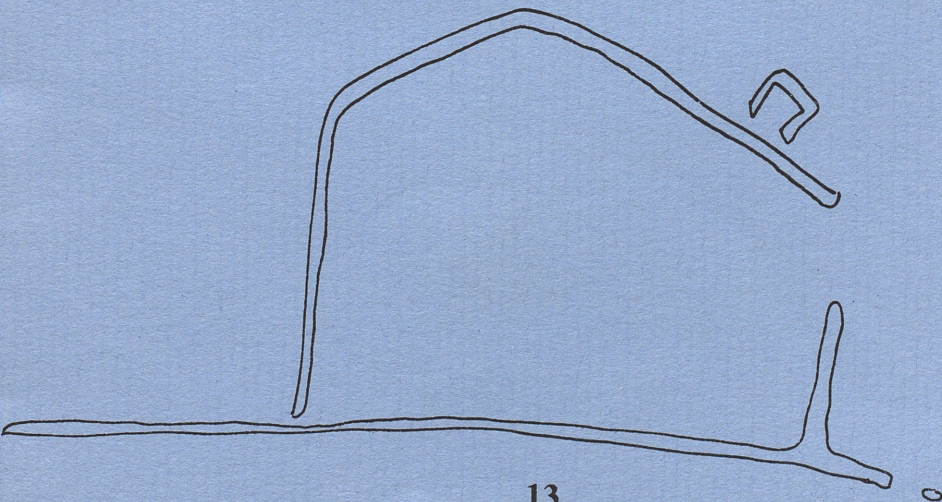
CASA

UN corrent d'aire pot
desfer la teva casa
en el sorral humit.
Passats els salzes, sé
alts marges, una balma
oculta que, dels altres,
ningú no ha vist.

Dixa-hi
els flascons plens d'estranya
essència, els pigments
de l'or més vell, les capses
lacrades dels secrets.
Fa fred, pren la flassada
de llana grisa.

Amaga't.

(Del llibre *les aus*)

FOC NEGRE

LENTS flueixen els rius de la sang del dorment.
D'extrem a extrem del camp
alçam llànties de pedra
enceses de foc negre.

(Del llibre *les aus*)

L

ES AUS

PER sempre més viurem al fons
d'aquest estany
que les bèsties ignoren.

-No em facis témer l'aire,
el pes de la foscor.

Els capvespres he vist
el llanguiment de l'ambre.

-No sents que els ulls et cremen
encesos de lluernes?

Sóc astre que no es mou,
però el meu silenci no detura
cap moviment, cap llei.

-Mira els fanals
de la nit, aquests éssers
lluents que ara s'apropen:
les aus del món moren d'un vol
vidrenc. Cap fosca no s'acaba.

(Del llibre *les aus*)

“ NO M'ÉS PROU RECONÈIXER...”

NO me's prou reconèixer a frec de lluna
els senyals de l'estel que va fugir,
ròssec de foc, lliscant, si no sé dir
la seva resplendor a quina bruna

promesa servirà. Entre la runa
de tantes veus, quina voldrà sentir?
O el seu pinzell que el negre fa estremir
serà claror en l'espai només per una?

Silents, els astres corren en desvari,
satèl.lits cecs d'un inconegut far,
una cursa sens fi que els porta enlloc:

torna l'estel, humil, al solitari
punt en què sent la gravetat lunar.
No l'atzar sinó el risc mena el seu joc.

(Del llibre *les aus*)

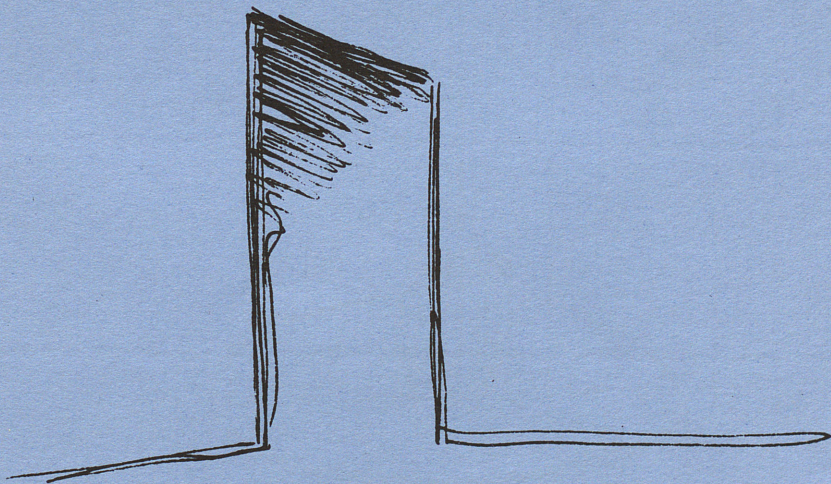
MIRA EL BALCÓ, DE BAT A BAT OBERT...

MIRA el balcó, de bat a bat obert,
mira com s'alça la cortina.

Quin
oratge mou la sanefa, quin vent
presumptuós parla amb el lli?

No vulguis
saber-ho. L'aire conforta i és com
el moviment del seu cos quan s'acosta
al teu i, balba, la nit bada els ulls
atònits, gràvida i plena d'insectes.

(Inèdit)

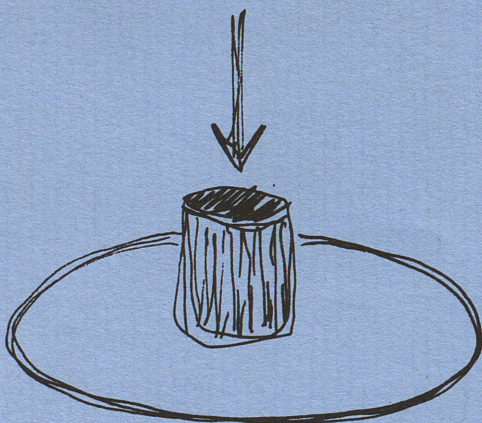

P

ORTA'M AL POU, SENTIM ELS CRITS NEGATS...

PORTA'M al pou, sentim els crits negats
al ventre fosc. Encara haurà de caure
més fonament la pedra perquè s'alcin
les veus. Tu ja les sents. Jo m'he perdut
en la verdor de les parets que em miren
lluents d'ulls, com àvids animals.
En llarg silenci, cada crit és un
dels meus fills morts, aquells que caminaven
rera el meu pas amb les primes espatlles
cuites pel sol, formant un lleu seguici.
Però la llum és, des d'aquí, llunyana,
tant com el so. De bell nou he d'aprendre
el nom de tot i, benignes, les coses
han d'avenir-se al meu anell de vidre.

(Inèdit)

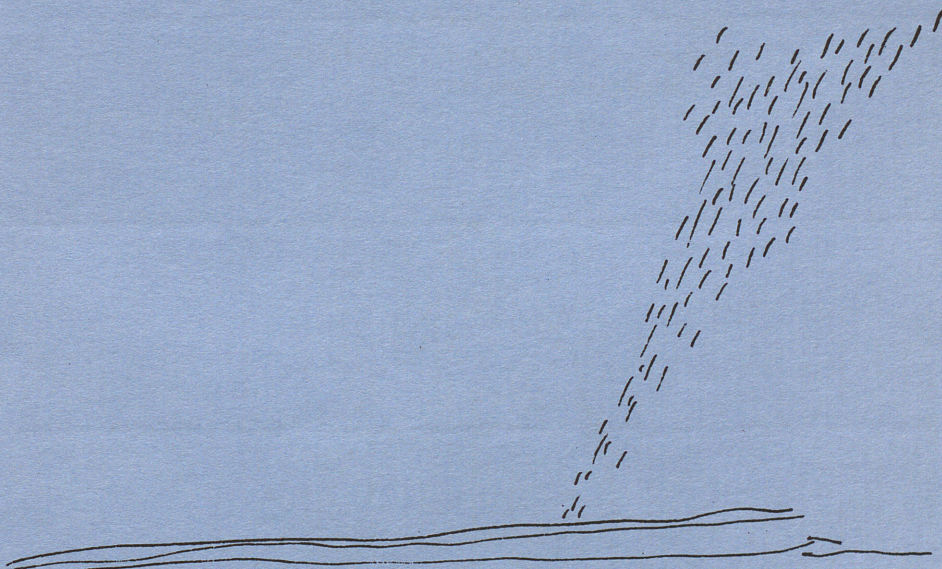

L

'OLOR DEL RIU DICTA EL NOM DE LA PLUJA...

L'OLOR del riu dicta el nom de la pluja:
aquesta densa suor mineral
que amb dolç pudor amagava la terra
ara s'estén com un cop blau i tot
es fa petit. Insubmissos, els arbres
negregen, nus. Nosaltres, quan serem
oferts al llamp que les brutes ferides
menysprea i tanca? Quin terral perfum
ens farà nets tocant-nos l'espina?

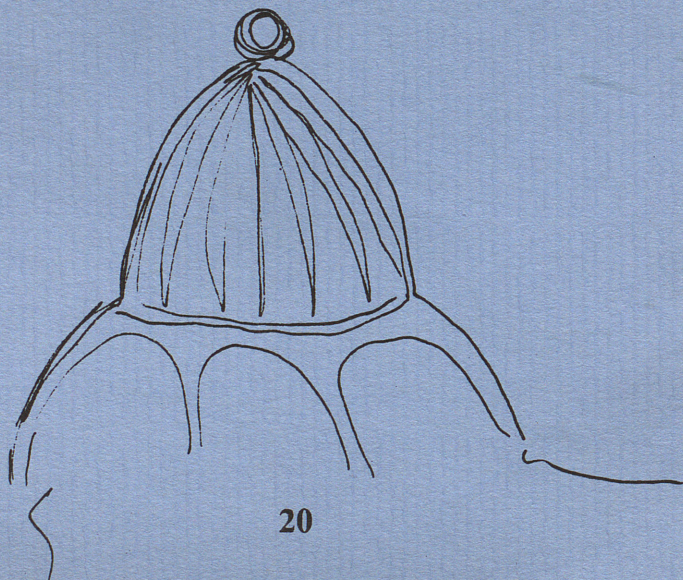
(Inèdit)

PUGEM DE NOU A LES TERMES: LA CÚPULA...

PUGEM de nou a les termes: la cúpula filtra i difon la claror de migdia. Diuen els líquens la veu de la roca, una humitat com d'entranya, tan càlida que tot ho fon i confon cada membre amb la tacada paret, amb els marbres nus i menjats. entrem a la piscina buida i sentim-hi ressonar les passes. No fugis. Guaita la volta i espera que de bell nou senyoregi la pluja aquest antic receptacle de cossos i ens alci en pes i aprenguem de les fulles la quietud i no volgüem sortir-ne.

(Inèdit)

E L BOIG DE LA DEVESEA CRIDA I CANTA...

EL boig de la devesa crida i canta.
Mai tant de verd no sabé solitud
com la del boig, amb la sola companya
dels animals que li furten els crits
i els vents que els desintegren en la fosca.

(Inèdit)

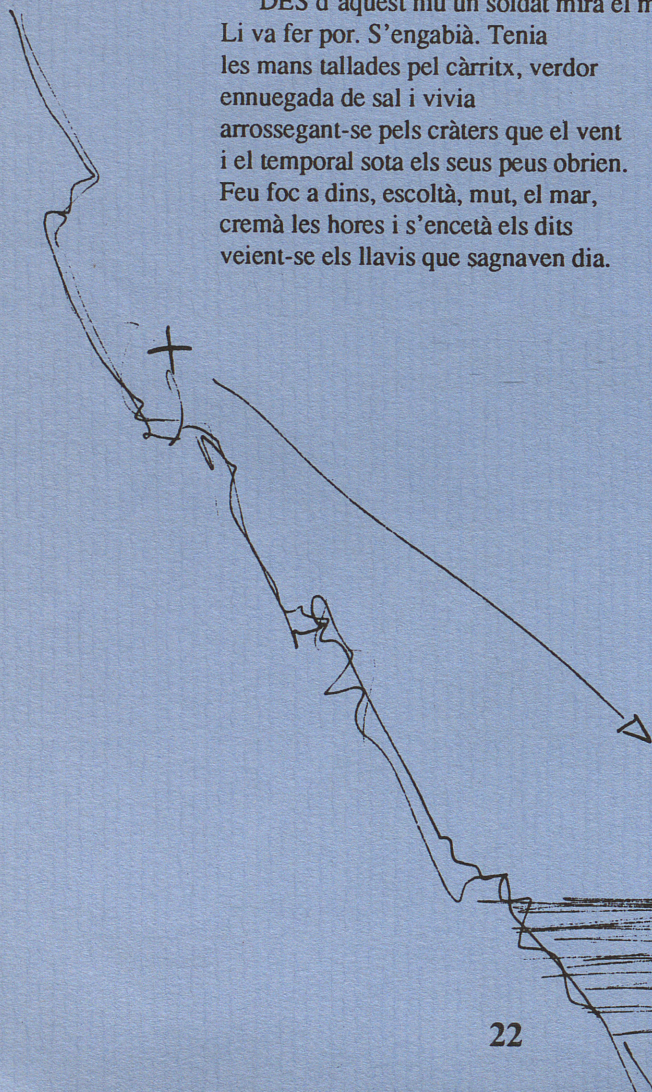

D

ES D'AQUEST NIU UN SOLDAT MIRA EL MAR...

DES d'aquest niu un soldat mira el mar.
Li va fer por. S'engabià. Tenia
les mans tallades pel càrritx, verdor
ennuegada de sal i vivia
arrossegant-se pels cràters que el vent
i el temporal sota els seus peus obrien.
Feu foc a dins, escoltà, mut, el mar,
cremà les hores i s'encetà els dits
veient-se els llavis que sagnaven dia.

(Inèdit)

R

ES NO HI HA QUE EM SEPARI...

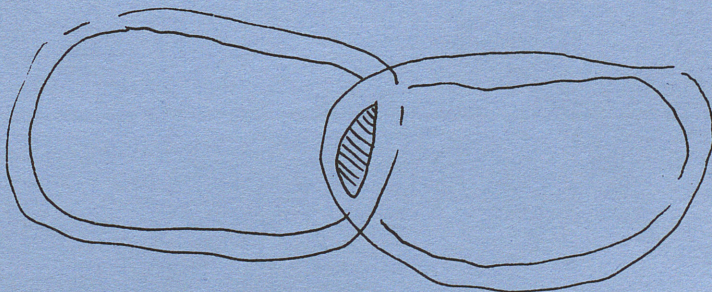
RES no hi ha que em separi
dels humans.

Aquest vent,
com als altres, m'exalta i em fa ser
feliç, vagament lliure.
Molt sovint he passat
pel camí de la llum,
els múscles erts

per la feixuga capa de l'hivern,
i he vist amb complaença la riuada
dels meus semblants.

Algú en diria viure,
potser més, escolar-se cap a les fondes simes,
si no fos perquè, sense jo voler-ho,
m'atur per veure com s'enlaira,
morat, de nit, un sol desconegut,
com al rellotge el darrer gra d'arena
un sol instant,
abans de caure a la copa invertida
del temps i l'obediència.

(Inèdit)

La lectura d'aquests poemes ha estat
realitzada per l'autora al Centre de
Cultura de Sa Nostra –Palma– el dia
27 d'abril de 1992

Universitat de les
Illes Balears

Servei de Biblioteca i
Documentació
Edifici Ramon Llull

Col·lecció poesia de paper
núm. 13

Lectures poètiques anteriors col·lecció POESIA DE PAPER.

- núm. 1: Antonio Colinas
- núm. 2: Josep M. Llompart
- núm. 3: Luis Antonio de Villena
- núm. 4: Lluís Alpera
- núm. 5: Francesc Parcerisas
- núm. 6: Fanny Rubio
- núm. 7: Ángel Crespo
- núm. 8: Julio Herranz
- núm. 9: Pere Rovira
- núm. 10: Jaume Pomar
- núm. 11: Manuel Jurado López
- núm. 12: Toni Roca i Pineda

Universitat de les
Illes Balears

"SA NOSTRA"
CENTRE DE
CULTURA

